

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Klimata un enerģētikas
ministrija

altum¹⁰
palīdzam Latvijai augt

CENTRALIZĒTĀS SILTUMAPGĀDES UN AUKSTUMAPGĀDES GARANTIJAS UN AIZDEVUMI AR KAPITĀLA ATLAIDI

Līga Mellēna

Uzņēmumu energoefektivitātes daļas vadītāja

Liga.Mellena@altum.lv

26664583

ATBALSTA SAŅĒMĒJS

KOMERCREĢISTRĀ REĢISTRĒTS MVU VAI LIELAIS KOMERSANTS:

REĢISTRĒTS VISMĀZ VIENĀ NO SPRK REĢISTRIEM*

- Siltumenerģijas ražotāju reģistrs
- Siltumenerģijas tirgotāju reģistrs
- Licencēto siltumapgādes pārvades un sadales komersantu saraksts

VAI

IESNIEDZ DOKUMENTU, KAS APLIECINA CSA PAKALPOJUMU SNIEGŠANU*

- pašvaldības kapitālsabiedrības statūti
- deleģējuma līgums (atbilstoši Pašvaldību likuma 7. pantam)
- pakalpojuma iepirkuma līgums ar pašvaldību, pašvaldības kapitālsabiedrību vai komersantu no iepriekš minētajiem SPRK reģistriem

**Atbilstību nodrošina atbalsta pieteikuma iesniegšanas vai kapitāla atlaides piemērošanas brīdī*

FINANŠU INSTRUMENTS AR KAPITĀLA ATLAIDI

GARANTIJA BANKAS AIZDEVUMAM

- Aizdevums attiecināmām izmaksām
- Garantija – līdz 80% no aizdevuma (vismaz kapitāla atlaides apmērā)
- Līdzdalība, termiņš, likme, citi nosacījumi – bankas noteikti
- Garantijas prēmija 0% (pirmos piecus gadus)

ALTUM AIZDEVUMS LĪDZ 10 milj.EUR

- Aizdevums attiecināmām izmaksām
- Līdzdalība – vismaz 5%
- Termiņš līdz 20 gadiem
- Procentu likme: no 2.5% + 6 mēnešu Euribor
- Nodrošinājums: izveidojamais aktīvs (LTV līdz 300%)

FINANŠU INSTRUMENTS AR KAPITĀLA ATLAIDI

GARANTIJA BANKAS AIZDEVUMAM

- Aizdevums attiecināmām izmaksām
- Garantija – līdz 80% no aizdevuma (vismaz kapitāla atlaides apmērā)
- Līdzdalība, termiņš, likme, citi nosacījumi – bankas noteikti
- Garantijas prēmija 0% (pirmos piecus gadus)
- Aizdevuma atmaksu var uzsākt ne agrāk kā pēc projekta pabeigšanas, bet ne vēlāk kā līdz 2029. gada 31. martam
- Lielajiem komersantiem garantiju metodoloģija sagaidāma līdz programmas atvēršanai

FINANŠU INSTRUMENTS AR KAPITĀLA ATLAIDI

ALTUM AIZDEVUMS līdz 10 milj. EUR

- Aizdevums attiecināmām izmaksām
- Līdzdalība – vismaz 5%
- Termiņš līdz 20 gadiem
(nepārsniedzot aktīva lietderīgo kalpošanas laiku)
- Procentu likme: no 2.5% + 6 mēnešu Euribor,
līdzekļu rezervēšana 1%
- Nodrošinājums: izveidojamais aktīvs (aizdevums līdz 300%)
- Aizdevuma atmaksu var uzsākt ne agrāk kā pēc projekta pabeigšanas, bet ne vēlāk kā līdz 2029. gada 31. martam

KAPITĀLA ATLAIDE UN ATBALSTA INTENSITĀTE

	Sīkais, mazais komersants	Vidējais komersants	Lielais komersants
Atbalsta intensitāte, maksimālā	65 %	55 %	45 %
Kapitāla atlaide, līdz	50 %	50 %	45 %

- Kapitāla atlaides maksimālo apmēru izsaka procentos **no attiecināmo izmaksu aizdevuma**
- Atbalsta intensitāte visbiežāk **nav vienāda** ar kapitāla atlaidi
- Atbalsta intensitāte = kapitāla atlaide + garantijas vai aizdevuma subsīdijas ekvivalents
- **Subsīdijas ekvivalenta apmērs tiek aprēķināts individuāli**, ņemot vērā projekta summu, nodrošinājuma līmeni, atbalsta saņēmēja kredītreitingu

KAPITĀLA ATLAIDE

Kapitāla atlaide: aizdevuma pamatsummas daļējs (vidēji līdz 50%) samazinājums

Kopā nepārsniedz:

9 milj. EUR komersantam

12 milj. EUR saistītu uzņēmumu grupai

BANKAS AIZDEVUMS + GARANTĪJA

Līdzdalība	Aizdevums attiecināmām izmaksām +ALTUM garantija līdz 80%	Kapitāla atlaide
------------	--	------------------

ALTUM AIZDEVUMS

Līdzdalība	Aizdevums attiecināmām izmaksām	Kapitāla atlaide
------------	---------------------------------	------------------

- Kapitāla atlaides apmēru ierobežos garantijai vai aizdevumam aprēķinātais subsīdijas ekvivalents

KAPITĀLA ATLAIDE, PIEMĒRS

- Vidējais komersants – atbalsta intensitāte līdz 55%
- Investīcija – šķeldas katlu mājas būvniecība
- Attiecināmās izmaksas 1.053 milj. EUR

BANKAS AIZDEVUMS + GARANTĪJA

Līdzdalība	Aizdevums attiecināmām izmaksām +ALTUM garantija 50%	Kapitāla atlaide 49%
------------	---	----------------------

- Bankas aizdevums 1 milj.EUR ar 50% ALTUM garantiju
- Garantijai aprēķinātais subsīdijas ekvivalents 6%
- Maksimālā kapitāla atlaide 50% jeb 0.5 milj. EUR
- Tomēr, tā kā $6\% + 50\% > 55\%$, tad kapitāla atlaide jāsamazina līdz 49% jeb 0.49 milj. EUR

ALTUM AIZDEVUMS

Līdzdalība	Aizdevums attiecināmām izmaksām	Kapitāla atlaide
------------	---------------------------------	------------------

KAPITĀLA ATLAIDE, PIEMĒRS

- Vidējais komersants – atbalsta intensitāte līdz 55%
- Investīcija – šķeldas katlu mājas būvniecība
- Attiecināmās izmaksas 1.053 milj. EUR

BANKAS AIZDEVUMS + GARANTIJA

Līdzdalība	Aizdevums attiecināmām izmaksām +ALTUM garantija 50%	Kapitāla atlaide 49%
------------	---	----------------------

ALTUM AIZDEVUMS

Līdzdalība	Aizdevums attiecināmām izmaksām	Kapitāla atlaide 43%
------------	---------------------------------	----------------------

- ALTUM aizdevums 1 milj.EUR
- Aizdevumam aprēķinātais subsīdijas ekvivalents 12%
- Maksimālā kapitāla atlaide 50% jeb 0.5 milj.EUR
- Tomēr, tā kā $12\% + 50\% > 55\%$, tad kapitāla atlaide jāsamazina līdz 43% jeb 0.43 milj.EUR

ATBALSTA PIETEIKUMS

- Viens atbalsta pieteikums abiem finanšu instrumentu veidiem
- Atbalsta pieteikumu sagatavo un iesniedz sistēmā Mans.Altum.lv
- Pieteikumam pievieno nepieciešamos dokumentus
- Pieteikuma maksimālais precizēšanas termiņš – 12 mēneši no pieteikuma
- Bankas aizdevuma gadījumā – bankai pēc lēmuma pieņemšanas jāiesniedz ALTUM garantijas pieteikums

PIETEIKUMU TEHNISKĀ VĒRTĒŠANA

- Pieteikumus vērtē iesniegšanas secībā
- Tehnisko atzinumu izsniedz banku finansētajiem pieteikumiem – lai nodrošinātu finansētājam nepieciešamo informāciju lēmuma pieņemšanai
- Tehniskais atzinums satur:
 - Attiecināmās izmaksas
 - Maksimālo kapitāla atlaidi un atbalsta intensitāti
 - Minimālos sasniedzamos rādītājus
- Ja pēc tehniskā atzinuma projektā ir izmaiņas, jāsaņem atkārtots atzinums
- Tehniskais atzinums NAV atbalsta lēmums

ATBALSTA LĒMUMS

- Atbalsta lēmums ir:
 - ALTUM lēmums par garantijas piešķiršanu bankas aizdevumam
 - lēmums par ALTUM aizdevuma piešķiršanu
- Atbalsta lēmumā noteiktie rādītāji nevar tikt samazināti
- Atbalsta lēmumā noteiktais atbalsta apjoms nevar tikt palielināts

KREDĪTSPĒJAS VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Lai nodrošinātu atbildīgu publisko līdzekļu pārvaldību, ALTUM vērtē:

Finanšu disciplīna

Nav VID parādu vai ir vienošanās par nomaksu

Nav iekļauts parādnienu reģistros

Nav būtisku finanšu grūtību (negatīvs kapitāls, zaudējumi, maksātnespēja)

Biznesa dzīvotspēja

Plānotā naudas plūsma un to pamatojošie pieņēmumi

Konkurētspēja tirgū

Tehnoloģijas un riski

Izejvielu pieejamība un izmaksas

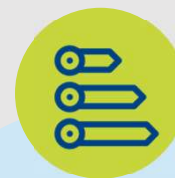

Vadība, īpašnieki

Komandas kompetence un iepriekšējie rezultāti

Līdzdalības līdzekļu izcelsme

Augsta riska pazīmes (saistība ar augsta riska jurisdikcijām vai citas)

Finanšu rādītāji

Pašu kapitāls $\geq 10\%$

Neto saistības / EBITDA < 7.5

DSCR ≥ 1.2

(plānotie **pēc** KA piemērošanas)

Nodrošinājums (tikai ALTUM aizdevumiem)

aizdevums līdz 300 % no nodrošinājuma vērtības

ATBALSTS ZEMAS GATAVĪBAS PROJEKTIEM, 1

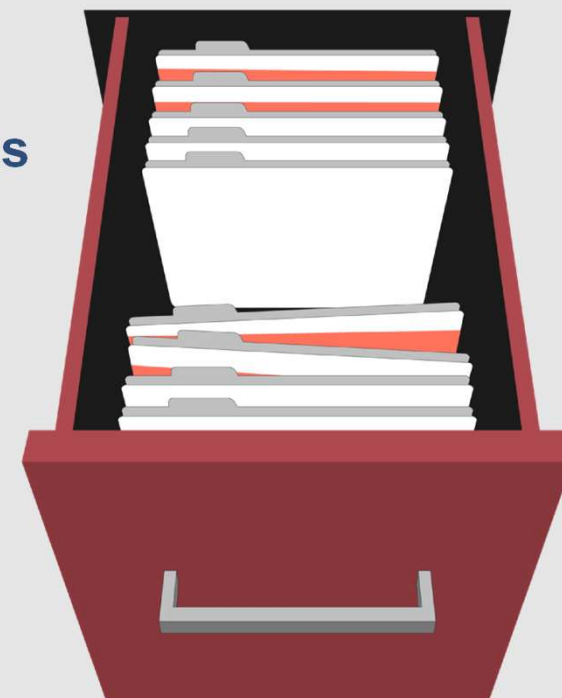
Projektiem, kuriem:

- nav vai ir daļēji izstrādāta TEHNISKĀ DOKUMENTĀCIJA
- NEPIECIEŠAMS ATBALSTA FINANSĒJUMS tehniskās dokumentācijas izstrādei

Atbalstu nepiešķir jau izstrādātai tehniskajai dokumentācijai

Atbalsta sniegšanai zemas gatavības projektiem var tikt rezervēti ne vairāk kā 20% no programmas finansējuma

Pēc 2026. gada 31. decembra zemas gatavības projektus pieteikt vairs nevarēs

ATBALSTS ZEMAS GATAVĪBAS PROJEKTIEM, 2

Atbalsts tiks piešķirts divās daļās:

1. Aizdevums / garantija tehniskās dokumentācijas izstrādei (*de minimis* atbalsts)
2. Aizdevums / garantija investīcijai (regulas 651/2014 46.panta atbalsts)

Atbalstu investīcijai piešķirs tikai brīdī, kad būs iesniegta un izvērtēta izstrādātā tehniskā dokumentācija, kas apliecinās, ka pieteiktie rādītāji ir sasniedzami

Kapitāla atlaidi abiem aizdevumiem piemēros vienlaicīgi – pēc investīcijas pabeigšanas un rādītāju izpildes

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Klimata un enerģētikas
ministrija

altum¹⁰
palīdzam Latvijai augt

ATBALSTA PIETEIKUMU TEHNISKĀ VĒRTĒŠANA

Arnis Dzalbs

Uzņēmumu energoefektivitātes eksperts

Arnis.Dzalbs@altum.lv

26317417

ATTIECINĀMĀS IZMAKSAS

BEZEMISIJU TEHNOLOĢIJAS vai ATJAUNĪGO ENERGORESURSU TEHNOLOĢIJAS

- CSA ražošanas avota (ēku un iekārtu kopums) pārbūve vai atjaunošana
- CSA ražošanas iekārtas
- Siltumenerģijas un aukstumenerģijas akumulācijas iekārtas
- Elektroenerģijas ražošanas iekārtas (pašpatēriņam vismaz 80%)
- Elektroenerģijas akumulācijas iekārtas (tieši pieslēgtas pie AER ražošanas)
- Sekundāro energoresursu atgūšanas iekārtas

CITAS TEHNOLOĢIJAS

- Gaisu piesārņojošo vielu emisiju attīrīšanas iekārtas

TĪKLI

- CSA pārvades un sadales sistēmas pārbūve
- Jauni pieslēgumi un siltummezgli

NEATTIECINĀMO IZMAKSU PIEMĒRI

- Investīcijas fosilo energoresursu tehnoloģijās
- Projektēšana vai citi sagatavošanās darbi (augstas gatavības projektiem)
- PVN, ja tas ir atgūstams
- Zemes iegāde
- Lietotu iekārtu iegāde
- Ceļu un laukumu izbūve
- Žogs, apsardze, signalizācija, videonovērošana
- Apdrošināšana, licences, konsultācijas, darbinieku apmācības
- Transports un piegāde (ja nav iekļauts būvizstrādājumu / mehānismu izmaksās)
- Projekta vadība un uzraudzība (ja nav iekļauts virsizdevmos)
- Eksploatācijas un apkopes izmaksas

IESNIEDZAMIE DOKUMENTI AUGSTAS GATAVĪBAS PROJEKTIEM 1

1. Tehniski ekonomiskais pamatojums:

1. Esošās situācijas izvērtējums
2. Projekta apraksts, t.sk., projekta finanšu analīze*
3. Esošās situācijas un plānotās investīcijas energoefektivitātes novērtējums*:
 - 3.1. Esošās situācijas analīze
 - 3.2. Projektā plānotās investīcijas novērtējums
 - 3.3. Uzskaites risinājumi
 - 3.4. Sasniedzamie rādītāji
 - 3.5. Centralizētās siltumapgādes sistēmas atbilstība efektīvas CSA kritērijiem

***Pamatojošos aprēķinus pievieno arī x/sx vai līdzvērtīgā formātā**

EFEKTĪVA CENTRALIZĒTĀS SILTUMAPGĀDES / AUSTUMAPGĀDES SISTĒMA

Izmanto vismaz:

- 50% atjaunīgās enerģijas, vai
- 50% atlikumsiltuma, vai
- 50% atjaunīgās enerģijas un atlikumsiltuma, vai
- 80% augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražota siltuma, vai
- kombināciju, kur atjaunīgā enerģija vismaz 5% un kopējais atjaunīgās enerģijas, atlikumsiltuma vai augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotais siltums vismaz 50%

Biomasa atbilst ilgtspējas prasībām*

* MK not. Nr. 686

IESNIEDZAMIE DOKUMENTI

AUGSTAS GATAVĪBAS PROJEKTIEM 2

2. **Būvprojekts minimālā sastāvā*** vai **projekta koncepcija****
3. Pilna investīciju **tāme** pietiekamā detalizācijā, lai izvērtējama apjomu un cenu atbilstība projektam
4. Projekta īstenošanai nepieciešamo aktīvu **īpašumtiesības, nomas vai lietojuma tiesības** apliecinoši dokumenti (ja dokumenti nav pieejami www.zemesgramata.lv)
5. **Saskaņojums** ar Siltumenerģijas apgādes sistēmas operatoru (ja projekta ietvaros plānota siltumavota būvniecība ar lielāku kurināmā sadedzināšanas jaudu, nekā esošajam siltumavotam)

* Vispārīgo būvnoteikumu p. 2.12.: būvprojekts minimālā sastāvā ir nepieciešamais grafisko un teksta dokumentu kopums, kas ataino būves pamatideju (būves apjoms, novietojums, būves lietošanas veids) un ir pamats būvatļaujas izdošanai

** Vispārīgo būvnoteikumu p. 26.11.: projekta koncepcija - stadija, kurā plānošanas risinājumu līmenī tiek izstrādāta un shematiski attēlota objekta novietne, plāni, telpiskie apjomi, kas dod priekšstatu par objekta veidolu un izvietojumu būvniecībai paredzētajā teritorijā (zemesgabālā)", detalizācijā jāataino arī iekārtu izvietojums, pat ja to uzstādīšanai būvatļauja vai būvvaldes saskaņojums nav vajadzīgs)

SASNIEDZAMIE RĀDĪTĀJI

Investīcija	Rādītājs	Rādītāja vērtība uz kapitāla atlaides 1000 EUR
- CSA ražošanas avota pārbūve vai atjaunošana - CSA ražošanas iekārtu iegāde un uzstādīšana - Sekundāro energoresursu atgūšanas iekārtas - Investīcijas tīklos kopā ar kādu no augstāk minētajām investīcijām	kopējās primārās enerģijas ietaupījums gadā	vismaz 0.54 MWh gadā
Siltumenerģijas, aukstumenerģijas akumulācijas iekārtas	akumulācijas tvertnē uzkrātais siltumenerģijas vai aukstumenerģijas apjoms gadā	vismaz 1,08 MWh gadā
Elektroenerģijas ražošanas iekārtas (pašpatēriņam vismaz 80% gada griezumā)	elektroenerģijas ražošanas iekārtās saražotais elektroenerģijas apjoms gadā	vismaz 2,5 MWh gadā
Elektroenerģijas akumulācijas iekārtas	iekārtās uzglabātās elektroenerģijas apjoms gadā	vismaz 0,27 MWh gadā
Investīcijas tikai tīklos	kopējās primārās enerģijas ietaupījums gadā	vismaz 0.015 MWh gadā

SASNIEDZAMO RĀDĪTĀJU APRĒĶINS*

Rādītājs	Aprēķina formula
Kopējās primārās enerģijas ietaupījums gadā	$\Delta Q = \left(\frac{Q_K^P + Q_{el}^P}{Q_{th}^P} - \frac{Q_K^T + Q_{el}^T}{Q_{th}^T} \right) \times Q_{th}^T$
Kurināmā un elektroenerģijas patēriņa pirms projekta , kā arī saražotā siltumenerģijas daudzuma pirms projekta un pēc projekta īstenošanas salīdzinājums.	
Kopējās primārās enerģijas ietaupījums gadā (tikai investīcijām tīklos)	Pārbūves, būvniecības gadījumā
	$\Delta Q = (\Delta Q_{th}^P - \Delta Q_{th}^T) \times \frac{Q_K^T + Q_{el}^T}{Q_{th}^T}$
	Jaunu pieslēgumu gadījumā
	$\Delta Q = (\Delta Q_{th}^T - \Delta Q_{th}^P) \times \left(1,16 - \frac{Q_K^T + Q_{el}^T}{Q_{th}^T} \right)$
Efektivitātes rādītāju pirms un pēc projekta salīdzinājums un tā reizinājums ar faktisko patēriņu pēc projekta, aprēķinot kopējo ietaupījumu.	

* Rādītāju aprēķina metodika, ietverot detalizētas formulas, tiks publicēta pirms pieteikumu pieņemšanas uzsākšanas

SASNIEDZAMO RĀDĪTĀJU APRĒĶINS*

- ΔQ – primārās enerģijas ietaupījums* (MWh gadā)
- Q_K^P – kurināmā patēriņš siltumenerģijas ražošanai siltumavotā (MWh gadā) pirms projekta īstenošanas
- ΔQ_{th}^P - zudumi pārvades un sadales sistēmā pirms projekta īstenošanas
- ΔQ_{th}^T - zudumi pārvades un sadales sistēmā pēc projekta īstenošanas
- Q_K^T - kurināmā patēriņš siltumenerģijas ražošanai siltumavotā (MWh gadā) pēc projekta īstenošanas;
- Q_{el}^T – elektroenerģijas patēriņš siltumenerģijas ražošanai siltumavotā (MWh gadā) pēc projekta īstenošanas;
- Q_{th}^T – siltumavotā saražotās siltumenerģijas daudzums (MWh gadā) pēc projekta īstenošanas;
- 1,16 – vidējais siltumenerģijas primārās enerģijas faktors mājsaimniecībām un komercsektoram Latvijā

*primārās enerģijas ietaupījums atbilstoši KEM definētajai metodoloģijai un pieejai

RĀDĪTĀJU NOTEIKŠANA, PIESAKOTIES ATBALSTAM

- **TEHNISKI EKONOMISKĀ PAMATOJUMA IETVAROS APRĒĶINU VEIC VIENS NO ŠIEM SPECIĀLISTIEM:**
 - sertificēts neatkarīgs eksperts (atbilstoši Ēku energoefektivitātes likuma 1. panta 5) definīcijai kompetences joma Apkures sistēmu un gaisa kondicionēšanas sistēmu pārbaude)
 - akreditēts uzņēmumu energoauditors (akreditēts Latvijas Nacionālajā akreditācijas birojā)
 - sertificēts siltumapgādes, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmu projektētājs (būvspeciālists)
- **RĀDĪTĀJU APRĒĶINU VEIC, BALSTOTIES UZ VĒSTURISKIEM UN PLĀNOTAJIEM PATĒRIŅA DATIEM, ESOŠO UN UZSTĀDĀMO IEKĀRTU PARAMETRIEM UN DARBĪBAS SIMULĀCIJĀM**

RĀDĪTĀJU NOTEIKŠANA PĒC PROJEKTA PABEIGŠANAS

- JA INVESTĪCIJAS ĪSTENOTAS ATBILSTOŠI IESNIEGTAJAM PROJEKTAM, RĀDĪTĀJUS UZSKATA PAR SASNIEGTIEM UN ATKĀRTOTU APRĒĶINU NEVEIC
- JA IR IZMAIŅAS VEIKTAJOS DARBOS, IEKĀRTU TEHNISKAJOS PARAMETROS, TAD:
 - veic aprēķinu atbilstoši faktiskajai investīcijai, balstoties uz vēsturiskiem un plānotajiem patēriņa datiem, esošo un uzstādīto iekārtu parametriem un ražības simulācijām
 - aprēķinu veic tikai akreditēts uzņēmumu energoauditors
- Ja rādītājs **NESASNIEDZ PIETEIKTO VĒRTĪBU**, kapitāla atlaide var tikt samazināta vai atteikta
- **PROJEKTA PABEIGŠANA** ne vēlāk kā līdz **31.03.2029**
- **Pabeigšanas brīdi nosaka komersants** atbilstoši projekta specifikai, piemēram, ja pēc aktīvu iegādes ir vajadzīga to pielāgošana, integrēšana vai citas ar investīcijas pilnīgu ieviešanu saistītas darbības, **investīciju projekts tiek uzskatīts par pabeigtu, kad noslēgušās visas ar investīcijas ieviešanu saistītās darbības**

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Klimata un enerģētikas
ministrija

altum¹⁰
palīdzam Latvijai augt

BIEŽI UZDOTIE JAUTĀJUMI PAR VALSTS ATBALSTU

Līga Mellēna

Uzņēmumu energoefektivitātes daļas vadītāja

Liga.Mellena@altum.lv

26664583

HORIZONTĀLIE PRINCIPI

JOMA	PRASĪBAS
Atkritumu apsaimniekošana	Nodot būvniecības/demontāžas atkritumus licencētiem apsaimniekotājiem, dokumentēt
Emisiju samazināšana	Pasākumi putekļu un trokšņu samazināšanai būvdarbu laikā
Gaisa kvalitāte	Sadedzināšanas iekārtas nedrīkst pasliktināt gaisa kvalitāti
Energoefektivitāte	Jāprioritizē risinājumi ar zemāku primārās enerģijas patēriņu
Klimata pielāgošanās	Jāparedz darbības klimata risku mazināšanai. Izmantojams attiecīgajai pašvaldībai noteiktais klimatiskais profils, kas ir novērtēts ar 2. un 3. riska klasi un informācija par plūdu riskam pakļautajām teritorijām

- Atbalsta saņēmējam jāuzkrāj pierādāmi dati un dokumenti par veiktajām darbībām
 - **izraksti/kvītis no nodotajiem būvniecības atkritumiem**
 - **dokumentēta informācija, kā nodrošināti pasākumi trokšņu, putekļu un piesārņotāju emisiju samazināšanai būvniecības procesa laikā**
 - tehniskā informācija par uzstādītajām sadedzināšanas iekārtām, kā arī iekārtu energoefektivitāti
 - **apliecinājums vai sertifikāts par atbilstību nacionālajiem normatīvajiem aktiem**
 - **būvniecības ieceres dokumenti ar iekļautu informāciju par atbilstību**

IESNIEDZAMIE DOKUMENTI, VISPĀRĒJI

1. MVK deklarācija (arī lielajiem komersantiem)
2. Pilna saistīto uzņēmumu grupas struktūra
3. Finanšu pārskati, līdzekļu izcelsmi apliecinājoši dokumenti

Papildus iesniedzamie dokumenti var tikt pieprasīti:

- izskatot pieteikumu Altum aizdevumam / garantijai
- ja pieteicējs ir PIL / SPSIL subjekts
- ja piegādātājs / būvnieks ir saistīta persona

PIEGĀDĀTĀJU ATLASE

Gala saņēmēji, kas saņem atbalstu kombinētajos finanšu instrumentos, **nepiemēro** normatīvos aktus piegādātāju atlases jomā, **izņemot** gala saņēmējus, kas ir **pasūtītāji Publisko iepirkumu likuma** izpratnē vai **sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likuma** izpratnē.*

Tātad:

- PIL / SPSIL subjekti piemēro iepirkumu procedūras normatīvos aktos noteiktā kārtībā
- pārējie – izvēlas saimnieciski izdevīgāko piedāvājumu pašu noteiktā kārtībā

* Ministru kabineta 2023. gada 5. septembra noteikumi Nr. 510 Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam finanšu instrumentu kopīgie īstenošanas noteikumi, 26.¹

DARBU SĀKUMS

- Regula 651/2014 nosaka – atbalstu var piešķirt, ja tam ir stimulējoša ietekme, t.i., bez atbalsta projektu nerealizētu vai realizētu mazākā apmērā, vai vēlāk
- Piemērošana praksē – darbu sākums drīkst iestāties tikai pēc atbalsta pieteikuma iesniegšanas
- Darbu sākums: ar ieguldījumu saistītu būvdarbu sākums vai pirmā juridiski saistošā apņemšanās pasūtīt aprīkojumu, vai citas saistības, kas padara ieguldījumu neatgriezenisku, tajā skaitā, bet ne tikai:
 - Parakstīts līgums
 - Samaksāts avanss
 - Piegādātas iekārtas
- Tādus sagatavošanās darbus kā atļauju saņemšana un priekšizpētes veikšana neuzskata par darbu sākumu
- Atbalstu apvienošanas (kumulācijas) gadījumā nosacījumi var būt vēl stingrāki

APVIENOTAIS PROJEKTĒŠANAS UN BŪVNICĪBAS LĪGUMS

- Ja līgums noslēgts pirms atbalsta pieteikuma iesniegšanas – uzskatāms, ka projekts ir uzsākts un atbalstu nevar piešķirt
- Izņēmums - ja attiecībā uz būvdarbiem līgumā iekļauts atliekošs nosacījums, ka līgums stājas spēkā pēc:
 - atbalsta pieteikuma iesniegšanas (minimālā nepieciešamā prasība)
 - pēc Altum atbalsta lēmuma saņemšanas (stingrāka prasība, neobligāta, tomēr drošāka komersantam)
- Projektēšanu šādā gadījumā var uzsākt pirms atbalsta pieteikuma iesniegšanas, taču līgumā jāatrunā, ka saistības attiecībā uz būvniecību stāsies spēkā tikai pēc atbalsta pieteikuma iesniegšanas Altum (vai pēc atbalsta lēmuma)

KĀ NOSAKA KOMERSANTA STATUSU?

- Mikro, mazā un vidējā uzņēmuma, kā arī lielā uzņēmuma statusu nosaka, summējot saistīto un partneruzņēmumu datus
- Ja uzņēmums nav MVU, tad tas ir lielais uzņēmums
- Darbinieku skaita, bilances un apgrozījuma kritērijs neattiecas uz pašvaldībām - tās uzskatāmas par lielajiem uzņēmumiem
- Ja pašvaldības dalība >25%, tad pieteicējs ir lielais

MVK deklarācija: https://www.altum.lv/wp-content/uploads/2025/05/MVK_deklaracija_Altum_01.10.2025.xlsx

Palīgmateriāli:
<https://www.cfla.gov.lv/lv/mvk-gnu-un-vvu>

Mikrouzņēmums

uzņēmumā ir mazāk nekā 10 darbinieku un

uzņēmuma gada apgrozījums vai gada bilances kopsumma nepārsniedz 2 miljonus EUR.

Mazais uzņēmums

uzņēmumā ir mazāk nekā 50 darbinieku un

uzņēmuma gada apgrozījums vai gada bilances kopsumma nepārsniedz 10 miljonus EUR.

Vidējais uzņēmums

uzņēmumā ir mazāk nekā 250 darbinieku un

uzņēmuma gada apgrozījums nepārsniedz 50 miljonus EUR vai gada bilances kopsumma nepārsniedz 43 miljonus EUR.

KĀ VĒRTĒ GRŪTĪBĀS NONĀKUŠA UZŅĒMUMA (GNU) PAZĪMES

Vērtē atbalsta pretendenta un saistītu uzņēmumu grupai (pilnai, t.sk., ārvalstu)

- Pazīmes MVU un lielajiem:
 - Maksātnespējas procesa pazīmes
 - Saņemts glābšanas atbalsts vai pārstrukturēšanas atbalsts
 - Zaudēti vairāk kā 50% no parakstītā kapitāla
- Papildus pazīmes lielajiem:
 - saistību pret paša kapitālu attiecība <0 vai >7.5
 - procentu seguma attiecība <1
- Pazīme pašvaldībām – finanšu stabilizācijas process

Piemērs Nr.	Atbalsta pretendents	Saistīto uzņēmumu grupa	Secinājums
1.	nav GNU	nav GNU	Atbalstu var piešķirt
2.	nav GNU	ir GNU	Atbalstu nevar piešķirt
3.	ir GNU	nav GNU	Atbalstu nevar piešķirt
4.	ir GNU	ir GNU	Atbalstu nevar piešķirt

Metodika: https://www.altum.lv/wp-content/uploads/2024/08/Grutibas-nonakusa-uznemuma-noteikšanas-metodika_v2-.docx

FONDU PUBLICITĀTES PRASĪBAS

<https://www.altum.lv/pakalpojumi/biznesam/publicitates-prasibas/>

Tiklīdz sāka projekta īstenošana:

- Ilgtspējīga plāksne vai stands
- Paziņojums tīmekļvietnē un sociālo tīklu kontos

Uzsver saņemto ES finansējumu, lieto logo

Projektiem virs 10 milj. EUR – publisks pasākums

Rīki:

- vadlīnijas
- tiešsaistes generators

Arnīs Dzalbs

Uzņēmumu energoefektivitātes eksperts

Arnīs.Dzalbs@altum.lv

26317417

Līga Mellēna

Uzņēmumu energoefektivitātes daļas vadītāja

Līga.Mellēna@Altum.lv

26664583

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

